

OTÙ OZI NYE NDỊ NÁERITA MKPỤRỤOBI N'URÙ

Ndi Rom 9:1-3; 10:1-21; 11:1-36.

IHEÒMÙMÙ 387

Nke Ndị okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Anamāgbara ha àmà na ha nānu ọkụ n'obi n'ebe Chineke nọ, ma ọ bugh dika nmazu si di. N'ihì na, ebe ha nāmagh ezi omume Chineke, nāchọ kwa ụzọ ime ka ezi omume nke aka ha guzo, ha edogh onwe-ha n'okpuru ezi omume Chineke” (Ndi Rom 10:2, 3).

I Inụọkụn'obi N'ihì Mkpụrụobi

1. Onyeozì ahụ nwere ọchịchọ ka azọpụta ndị Israel náagbanyeghị ihe ọ bụla ọ ga efu, Ndi Rom 9:1-3; Ọlu Ndi-ozì 20:31; 1 Ndi Kọrint 9:22.
2. Ekpesiri ekpere ike, Ndi Rom 10:1-3; Jeremaia 9:1; Luk 19:41, 42: Ọlu Ndi-ozì 4:23-31.
3. Ndị Israel enweghị ihengopu, Ndi Rom 10:19-21; Aisaia 65:12; Matiu 23:37, 38.
4. Ndị ka n'ọnụọgụgụ n'etiti ndị Israel kpuru isi wee daa náenweghị okwukwe, Ndi Rom 11:7-14; Aisaia 6:10; 2 Ndi Kọrint 3:14-16; 4:3, 4.

II Mkwusa Nke Ozioma Ahụ

1. Ozioma ahụ naenweta ndụ site n'okwukwe nime Kraist, Ndi Rom 10:4-10; Ndi Galetia 2:20; Ndi Filipai 3:9-11.
2. “Onye ọ bụla nke chọrọ” nwere ike ịbịa, Ndi Rom 10:11-13; Ọlu Ndi-ozì 10:34, 35, 43; I Jọn 5:1; Nkpughe 22:17.
3. Mkwusa dị mkpà nye ọgan'iru nke Ozioma ahụ, Ndi Rom 10:14-18; Matiu 24:14; Mak 16:15, 16; Luk 9:1, 2.

III Nzọpụta Site N'okwukwe

1. Anyakudoro ndị Mbaọzọ n'Ezi Osisi Vine ahụ site n'okwukwe, Ndi Rom 11:15-17, 24; Jọn 15:1-6; Ọlu Ndi-ozì 28:28; Ndi Efesọs 2:12-19.
2. Ewezugara ịnyaisi, Ndi Rom 11:18-22; Jọn 3:27; I Ndi Kọrint 4:7.
3. Ụbọchị ahụ naabịa mgbe agaazọpụta ndị Israel fọdurụ, Ndi Rom 11:1-6, 23, 25-32; Zekaraia 13:6, 9; Ndi Hibru 8:8-12.
4. Apụghị ịchọpụta amamihe nke Chineke, Ndi Rom 11:33-36; Job 5:9; Aisaia 40:28; Ndi Hibru 4:13.

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Siteri n'arọ niile nke akukọ ụwa ndi mmadu echewo echiche banyere ọlụ kachasi ịbauru nke ha gaalụ. Nzube di icheiche nke anaapughi igutaonu ka ndi mmadu zubeworo onweha dika ihe ikpeazu nke kachasi mkpa maobu onodu kachasi elu nke ha naaghaghị iru mgbe ha naadi ndu n'ụwa. Onye naedozi ego ewerewo amamihe ya nweta ma kesaa kwa akụ; onyeokwokwu emewo ka obi igwe mmadu nrijaonu site n'amamihe ya n'ihazi mkpurukwu ma meputa kwa ha n'uzo ha naadakorita nkeoma dika abụ; ọbụabụ otutu oge emewo ka umummadu nwee ndaju na idin'otu; ozọ onyenaeseihe egosiwo iheomuma ya site n'iseputa ihe n'elu ebe ọ na ese ihe ka mmadu niile naekiri. Ma, naenweghi obiabu okpukpo na ọlụ kachasi elu nke puru inye onu ma jide kwa mpkurobi nke mmadu bu okpukpoku nke Chineke banyere irita otutu mpkurobi n'uru nye Alaeze nke Eluigwe. O bugh naani na okpukpoku a puru iche naenye onu nke kachasi onu niile n'ụwa ma aza ya, kama mkwa nke ugwoolu ebighiebi kachasi di kwa nime ya. “Ndi ahụ ndi nwere uche ganenwu ocha dika onwunwu ocha nke mbaraiwe; ndi neme ora madu ka ha ghọ ndi ezi omume ganamu kwa dika kpakpando rue mgbe nile ebighiebi” (Daniel 12:3).

Ihe Kachasi Mkpà

Pọl Onyeozị nwere ọhụ banyere ihe a dị óké mkpà mgbe o chègharịrị, ngwangwa ọchịchọ nke ndụ ya niile wee buru náání irita mkpuruobi nke mmadu ibe ya n'uru nye Ozioma nke Jisọs Kraist. Onyenweanyi wee kuziere Onyeozị a, dika O kuzikwaara Ndiọzi niile ozo, na uzọ iba n'Alaeze Eluigwe adirighi náání ndi Juu kama o ghereoghe nye mmadu niile n'ebe dum bu ndi gaèhègharị ma chigharị kwa site ná nmehie niile ha wee gbaso eziumume. Dika onye Hibru, Pọl nwere mmetuta nke ihunanya di ukwu n'ebe ndi obodo nke aka ya na, ma site n'obiebere di ukwu o mere ihe niile o puru ime iji nyere ndi Juu aka ighota ma nara kwa eziokwu nke Ozioma ahụ. Inuokun'obi ya riri nne nke uku nke mere ya ka o kwenye inye ndu Ya na olileanya nke nzoputa ya n'ihini ndi obodo ya. Akwusiworị ugwo nke mgbaputa nke mmadu, o dighi kwa aja ozo nke apuru ichu nke gaaluputa ihe o bula; ma chee echiche banyere nzube nke nwoke a na idukwu nke inuokun'obi ya! O bughị ihe itun'anya na Pọl ghorọ, ma eleghi anya, onye nagerita mkpuruobi n'uru nke lukwara olu a nkeoma karisja n'ogbo nile nke NdiKraist.

Ijiobichuaja

Onye o bula puru ibu onye na erita mkpuruobi n'uru, n'ihini na okpukpoko nke Chineke diri onye o bula nke gaaza; kama onye ahụ aghaghị idi na njikere dika Pọl Onyeozị irapu ihe o bula maobu uru na iheuto niile nke uwa. Iwu nke iji onweonye na ochicho niile chuaja juputara ebe niile nime Baibul nye ndi ahụ niile naalolu nke Chineke nkeoma. Onye ahụ nke naeché onweya "dika aja di ndu, di nsọ, nke di Chineke ezi utu, nke bu ... ikpe-ekpere dika uche si di," bu onye ahụ nke gaakpota ndi ozo nye Chineke na Ozioma ahụ. Ugwoolu ya di ukwu. "Jisọs siri, n'ezie asim unu, o digh onye o bula nke rapuru ulu, ma-obu nna, ma-obu umu, ma-obu ubi, n'ihim, na n'ihini ozi-oma nkem, ma obugh na o ganata ogu ise ogu ise ugbu a n'oge a, ulu, na umu nne-ndikom, na umu-nne-ndinyom, na nne, na umu, na ubi, ha na nsogbu; o ganata kwa ndu ebigh-ebi n'oge nke nabja" (Mak 10:29, 30).

O dighi ihe Chineke na-asopuru nke ukwu dika ndu di nsọ, nke eji kwa chuaja o dighi ihe di mkpa dika ya n'itoto nke nnwaputa nke OnyeKraist, ozo o dighi ihe nke puru iwedata ike ijezi dika ijiobichuaja. Chee echiche banyere ijiobichuaja nke Moses, onye, dika Onyeozị ahụ, nyebigara onweya okè n'oku ahụ akporo ya nke mere na odimma nke ndi Israel di ya mkpa karja nduya. N'iche echiche banyere ndikom abuo ndia puru iche nke Chineke na ijiobichuaja di icheiche nke ha mere n'ihini inuokun'obi ha maka irita mkpuruobi n'uru, anyi agaghị echefu iche echiche banyere Onye ahụ nke kariri Moses maobu Pọl ukwu bu Onye ahụ nke nwuru ka ewee gbaghara mmehie. Jisọs bu ihenlereanya zuruoke anyi n'ebe ijiobichuaja na nrubeisi zuruoke n'ime uche Chineke di. O ga elepuworị anya n'iru hu onu nke mkpuruobi ndi ahụ furuefu bu ndi agaazoputa, site nandu Ya na onwu Ya maobu O gaelepuworị anya n'iru hu ebube ahụ nke inodu n'akanri nke Nna; maobu na O lepuwo anya n'iru hu onu di icheiche nke igwe; ma o di ka ochicho nke obi ya niile bu ime uche nke Nna Ya. Nwoke maobu nwanji o bula nke sitere n'ijiobichuaja nwee ike iru onodu nke ibindu otu a, n'ezie aghaghị ibu onye naeritara Chineke mkuruobi n'uru.

Ekpere

Mgbe o gosichara otu mmetuta nke o nwere n'ebe ndi Israel no si di omimi na otu o si were onweya chuaja n'afodufu ka o wee rita nzoputa ha n'uru, Pọl gbasokwara nzo kwu ozo nke eji mara OnyeKraist o bula nke ikpeekpere n'ihini ndi obodo ya ndi anaazoputabeghi. Obi nke ezi OnyeKraist o bula kwesiri inwe mmetuta banyere otu udi omume a. Chineke chorọ ka umu Ya buru otu ndinchuaja di nsọ, ka ekpere ha wee narigo n'Eluigwe n'ihini uwa naanwanwu. O chorọ ndi na-arioro ndi ozo ariri n'Ocheeze nke Chineke ichughachi ike nke mmehie azu n'awa taa ma naputa kwa otutu mkpuruobi. Ndi nke Chineke aghaghị inogidesiike n'ekpere ma o buru na agaanaputa otutu mkpuruobi site n'ike nke onyeiro ahụ.

O buru na amuo mmadu ozo, ekpere ya naabu ihe di okonuahia. Lee otu o gaabu ihe di okonuahia karja mgbe edoro ya nsọ! O bu mgbe ahụ ka mmadu naabu onyenchuaja nke Chineke di ndu, o naabu onye ekewapuro site n'ebe onweonye na ochicho nke aka ya di nke mere na o puru iga n'iru Chineke wee narioriri n'ihini uwa nke naala n'iyi.

Jisọs kwara akwa n'ihunanya dinro na ebere n'ihini ndi furuefu, n'ubochi taa Mmuo na eme kwa ka mmadu nwee mmetuta n'otutu n'ihini ndi furuefu dika O nwere. Ka mmadu naejuputa na Mmuo Nso karja, ka onye ahụ naeyi kwa Jisọs karja. Anaechefu ihe utu nke onweonye, onye ahụ naeso kwa Ya naenweko ihe naahuhu Ya na n'ekpere ma naalu kwa olu n'ihini otutu mkpuruobi. Onu kachasi onu niile nke ezi OnyeKraist naenwe bu ihu ka anaakpota onyemehie n'ukwu Jisọs.

Onye o bula nke nwere obi di ocha na akonauche di ocha puru ma kwesi kwa ikpeekpere. O nwere ike ibu n'okporozu nime ugboala, n'uche ebe o naalolu maobu nime ulolu; obi ahụ puru ikupu ekpere dika ume nye Chineke, ihe naesiutu (incense) nke otuto pukwara isi n'obi ya narigo. Chineke onweYa gaezute obi ahụ mgbe ebulari ya elu n'ekpere n'iru Ya n'ihini nzoputa nke otutu mkpuruobi furuefu. Ka inuku a nke

Mmụọ na ịgbamgba n'iru Ocheeze nke Amara gbasaa tutu rue mgbe iru Chineke nke náadi ebighiebi gaarịdata, obi niile kwa n'ebe dum ewee tikue Chineke mkpu n'óké mwute n'ih i ebere mgbe apurụ ịchọta ebere!

Mkpọsa

Mgbe o jiworo obi ya chụbiga aja òké ma kpee kwa ekpere, nwa Chineke ahụ ejikerewo ịbà n'akụkụ ọlụ dī ebube karịsịa akụkụ ọlụ niile -- nke ahụ bụ iwere ozioma nke nzọpụta rue mkpuruobi nke umummadu. Nzọpụta nke Chineke dīrī nwoke ọ bụla, nwanyị ọ bụla na nwatakiri ọ bụla, ya mere ebe onye ahụ náerita mkpuruobi n'urū gaalọlụ enweghị nsọtụ. Nzube nke Chineke bụ ka ndi ahụ niile azọpụtara kọọakukọ nke mgbaputa nke Ozioma ahụ nye ndi ahụ niile anaazọpụtabeghi. Ikwusa Ozioma ahụ n'uzọ dī otú a dī mkpà nke ukwu nke mere Baijbul ji kwue si: "Hà gēsi aña nu ma onye nēkwusa anoghī?"

Mmadu dika ihe anaahụanya si dī naechè na onyemkwusa bụ náání onye ahụ nke náeguzo n'elu ebe ahụ anaekwusa okwu Chineke [pulpit] naekwuokwu Chineke, ma nkowa ya kariri nke a n'obosara. Nime nkowa dī icheiche nke akwukwónkwa – okwu (dictionary) ji kowaa "nkwusa" bụ "ikpọsa," izisa, ikpọsa n'etiti ọra"; nke náemeghepụ uzọ nke ijéozī nye ndi niile agbaputara. Okwu Chineke nke ekwuru n'elu ebe anaekwusaokwu Chineke (pulpit), site n'otitemmanu na mkpali nke Mmụọ Nso, nwere onodu ya nke dī mkpà; ma nwoke ahụ maobu nwanyị ahụ nke náabughī onye naekwusaokwu Chineke nke náagwa onyeagbataobi ya na onye ya na ya naalukolū, onye náere ihe, onye ọ bụla nke ọ maara nkeoma na onye ọ bụla nke baworo ya nso okwu Chineke, puru isite n'uzọ dī icheiche kpọtara Kraist mkpuruobi bụ onye ma eleghiana, ọ gaghī abiaru nso ebe ọ gaanụ olu onyeozī ahụ ka ọ na-ekwu okwu Chineke. Okwu Chineke nke ekwuru nime ulonzuko dīrī náání ndi nọ n'akukụ anọ nke ulu ahụ, ma otutu mmadu adighi abia nzuko inu ya; ma ọlụ nke onye ahụ náabughī onyemkwusa abughī ihe emere ka ọ kwusi n'otu ebe n'uzọ ọ bụla. Akukọ ya banyere ihun'anya nke Chineke, tinyere ndu ọ naadi mgbe niile dika Onye nke Kraist, puru idoro onye ahụ nke náadighi abata n'ebe anaefè ofufè.

Ọ bughī ọlụ dīrī OnyeKraist ọ bụla iroro ma ọ gaekwuputa Kraist maobu na ọ gaghī ekwuputa Ya. Ọ bụ Onyenzoputa ha ime nke a. Pól kwuru si "nkpà nākpam; n'ih i na ahuhu dirim, asi na ezisaghm ozioma" (I Ndi Korint 9:16). "Ayī onwe ayī apughī ighara ikwu ihe nile ayī huru nu kwa" (Olu Ndi-ozī 4:20), bụ okwu ọzọ nke NdiKraist mgbe ochie kwuru iji gosi ọlụ dīrī OnyeKraist ọ bụla. "Buru-kwa-nu ndi edoziworo mgbe dum igopuru onye ọ bụla nke naju unu ajuju banyere olile-anya ahu nke di nime unu, ma ka unu were nwayo na egwu gopu" (Pita 3:15). "Ndi ahụ we merie ya (ekwensu ahụ) n'ih i ọbara Nwa-aturu ahu, n'ih i okwu àmà-ha; ha ahugh kwa ndu ha n'anya rue onwu" (Nkpughe 12:11). Ndja bụ okwu olenaole nke si na Baijbul nke náegosī mkpà ọ dī ka Ndi nke Kraist náekwusa ihe ebube dī icheiche nke Chineke na Ozioma ahụ mewooro ha. Ọ bụ uzọ Chineke si eme ka anuzue Ozioma ahụ n'ebe niile uwa soturu.

**“Ọ b'ru n'ikpota onye nọ nso i,
M'wee kpot'onye nọ n'akukum,
N'oge ntà ay'ga-enwe ha nile,
Ya mere kpota ha, n'otu n'otu.”**

AJUJU DỊ ICHEICHE

- 1 Gini mere Pól ji buru onye náerita mkpuruobi n'urū nke putara ihè?
- 2 Òlee uzọ ihe atọ dī mkpà ná ndu Onye nke Kraist n'irita mkpuruobi n'urū?
- 3 Òlee ndi agunyere n'atumaatū nke Chineke banyere nzoputa?
- 4 Gini ka mmadu n'aghaghī ime ka ewee zoputa ya?
- 5 Òlee ihe o ji dī mpkà nke ukwu na Ndi Kraist gaagba àmà ma kọọ kwa akukọ nke Ozioma ahụ.
- 6 Òlee otú mmadu gaesi nweta okwukwe?
- 7 Gini mere eji nyakapu ndiJuu ufodu site n'osisi olive nke Onyenweanyi?
- 8 Òlee ndi weere onodu nke ndiJuu n'osisi Olive nke Onyenweanyi? N'uzọ dī aña?
- 9 Òlee mgbe ndi Israel gaaloghachi kwa inweta iruoma nke Chineke?